

KYMENLAAKSON IHME
Metsäteollisuutta 150 vuotta

20
22

Vihreän kullan maa - 150 vuoden ihme

Puun matkassa Kymenlaaksosta Ensoon
Kylätapaaminen 8.3.2023

Kirsi Juura
Jääski-seura ry

Verla

Kuusankoski

Inkeroinen

Kotka

KYMENLAAKSON

IHME

Metsäteollisuutta 150 vuotta

Ensin oli joki, koski ja maisema. Vuonna 1872 Kymijokivarteen alkoi nousta puuhiomoja. Niitä perustivat silloiset teollisuusmiehet neljälle paikkakunnalle Kymenlaaksossa. Yläjuoksulta alkaen: Verla, Kuusankoski, Inkeroinen ja Kotka.

Kartta: Kansallisarkisto

Verla

Verlankosken äärelle perustettiin ensimmäinen pahvitehdas 1872. Alue on nykyisin osa Kouvola ja Verlan tehdasmuseo on Unescon maailmanperintökohde.

Kuvat: Verlan tehdasmuseo

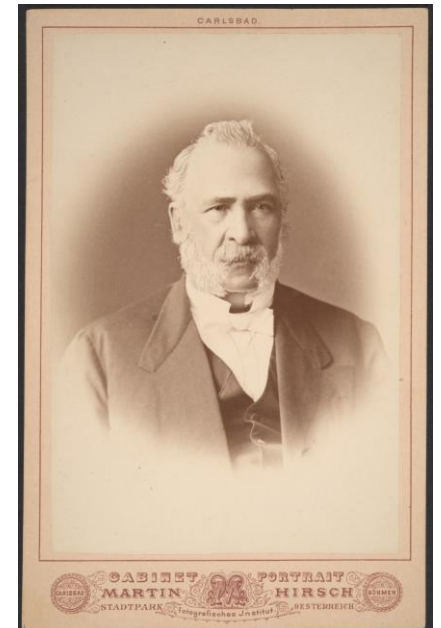
Kymi-yhtiöt, Kuusankoski

Kymiyhtiön Kuusankosken ensimmäinen puuhiomo ja paperitehdas ennen tehtaan paloa vuonna 1881. Nykyisin UPM Kymi Kouvolan Kuusankoskella.

Carl Robert Mannerheim

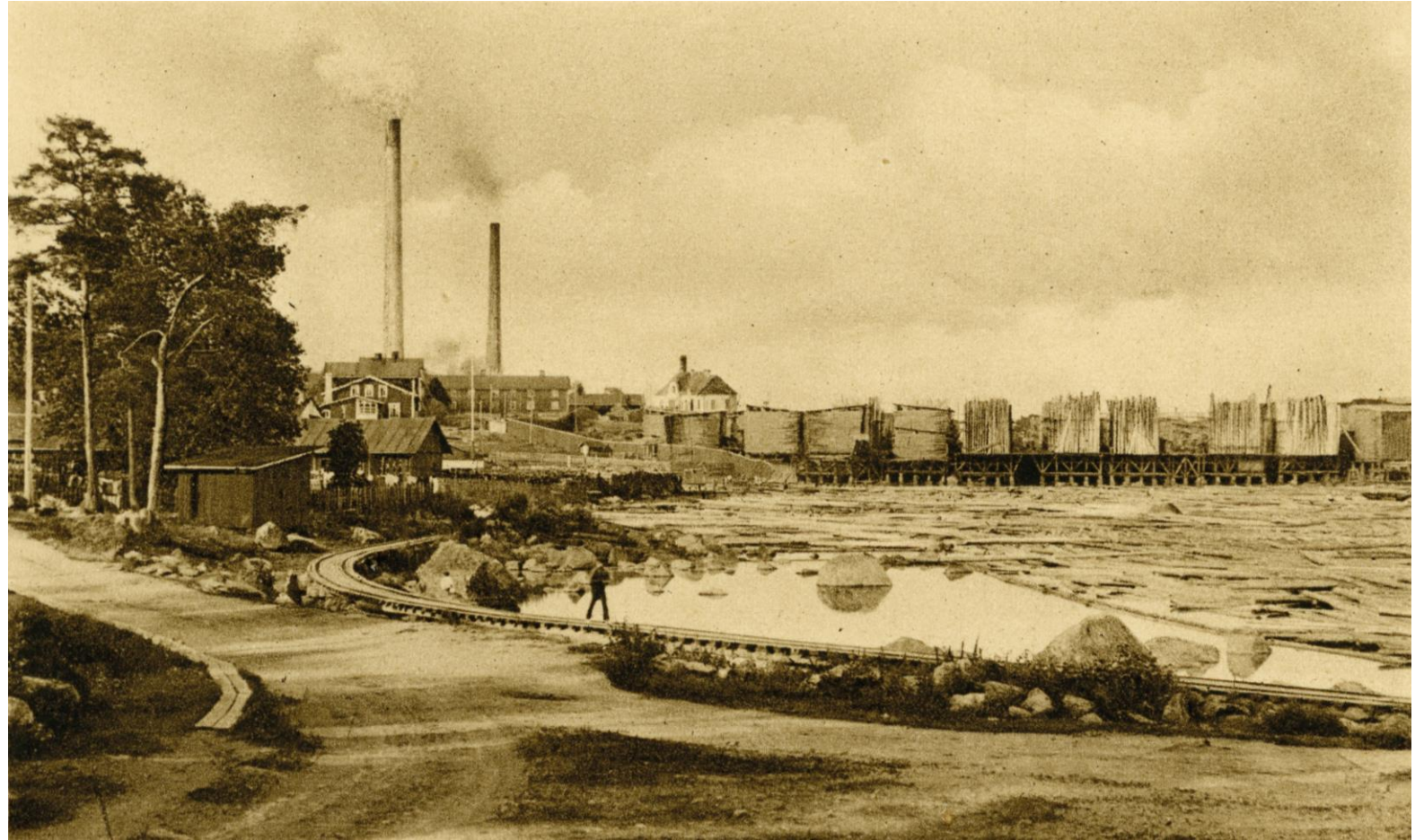
Axel
Wilhelm
Wahren

Hans Gutzeit (1836-1919)

Kuva: Turun museokeskus/Anders Ramsayn kotialbumi

W.Gutzeit, Kotka

Hans Gutzeitin Kotkansaarelle 1872 perustama Norjan saha oli aikanaan Suomen suurin höyrysaha.

Kuva: Kymenlaakson museo

Inkeroinen – Ingerois Träsliperi

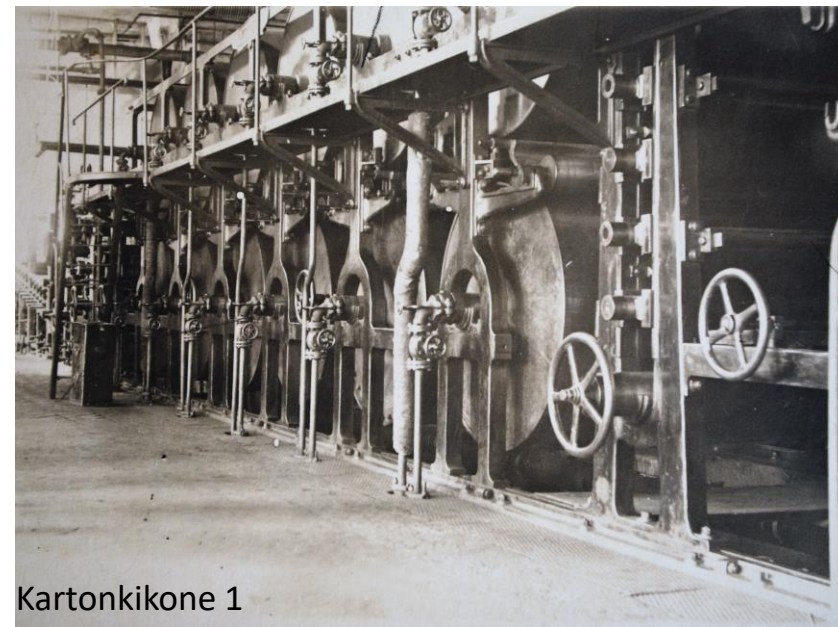

Ankkapurha, Ferdinand von Wright 1867. Kansallisgalleria

Jääsken kannalta merkittävin tehtaista oli Ingerois Träsliperi Inkeröisissa, josta tehtaan perustajan poika "Adi" Standertskjöld lähti Karjalaan etsimään uudelle tehtaalle sopivaa sijoituspaikkaa ja tuli Jääsken Pelkolan kartanoon. Kaupat johtivat Enson puuhiomon perustamiseen ja Enson teollisuusalueen syntymiseen 1880-luvulla.

Vapaaherra,
kenraaliluutnantti Carl
August Standertskjöld
(1814- 1885)
Ingerois Träsliperi Oy:n
perustaja.

Kartonkikone 1

Kartonkikone 1 kuivausosa

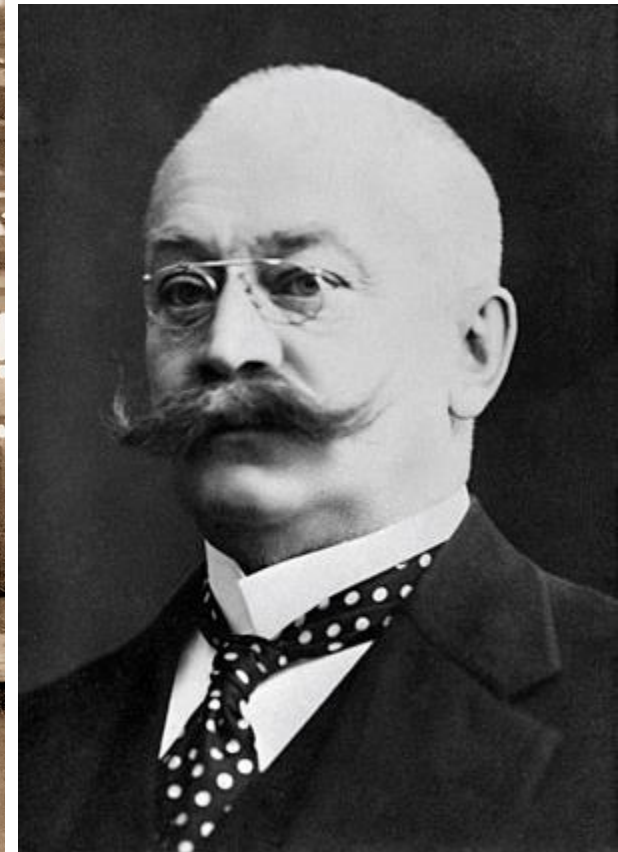

Ingeröis Träsliperi
Inkeröisten puuhiomo
perustettiin
Ankkapurhan koskeen
Lohisaarelle 1872.
Nykyisin Kouvola.

Ingerois Träsliperi, Inkeröisten
puuhiomon tehdassali.
Nykyisin Ankkapurhan
teollisuusmuseo Kouvolassa.

C.A. Standertskjöld nuorempi
"Adi" 1855-1935, Enson
tehtaiden perustaja.

Miksi Karjalaan?

Karjalassa oli raaka-ainetta, puuta ja tehtaan tarvitsemaa energiaa oli mahdollista saada Vuoksesta.

Kartta: Maanmittauslaitos, Karjalan vanhat kartat.

Vuoksen kosket olivat ratkaisevassa roolissa

Kuva: Uusi Suometar

J. M. O. Pelkola

Jääski, Pelkola, näkymä mahdollisesti Pelkolan kartanon mäeltä kohti Ensoa. Oikealla Vuoksi. Etualalla lahti. Oikeassa yläkulmassa erottuu Enson sahan rakennuksia. Kuva Kaija Linnahalme/Jääsken kuva-arkisto/Imatran kaupunginmuseo..

Brexit 1903 Terveisiä hyvin paljon Toialle
ja k. hunkas Ida on vain on ole hyvä ja
kirjasta hyvästi ja eläkää Terveä Gatti

Enso vid Wuoksen — Enso Wuoksen virralla

G. K. A. 44

Finland — Suomi

Enson puuhiomo Vuoksen varrella.

Kuva: Lappeenrannan museot

Jääski, Enso, uitetun puutavaran nostopaikka, nostorampit. Tuntematon naishenkilö nostorampilla. Mahdollisesti 1920-lukua. Alkup. om. Kaija Linnahalme. Jääski-seura ry:n kokoelma, Imatran kaupunginmuseon kuva-arkisto.

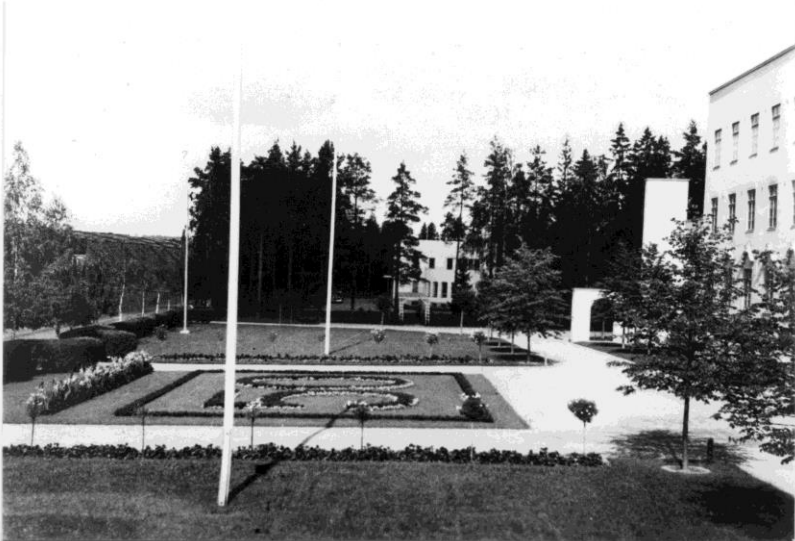

Enson tehdas

Elka suurkone- ja seeritehdas

Enson tehdas, Elka

Enson pääkonttori

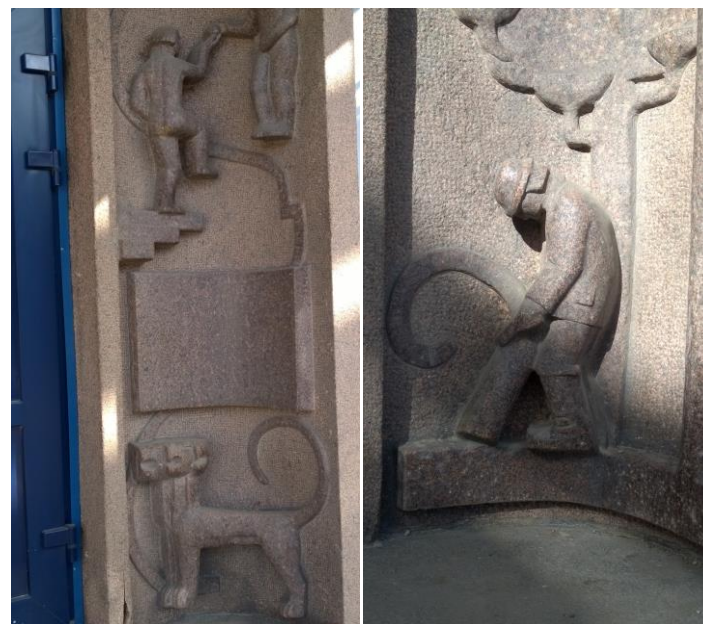
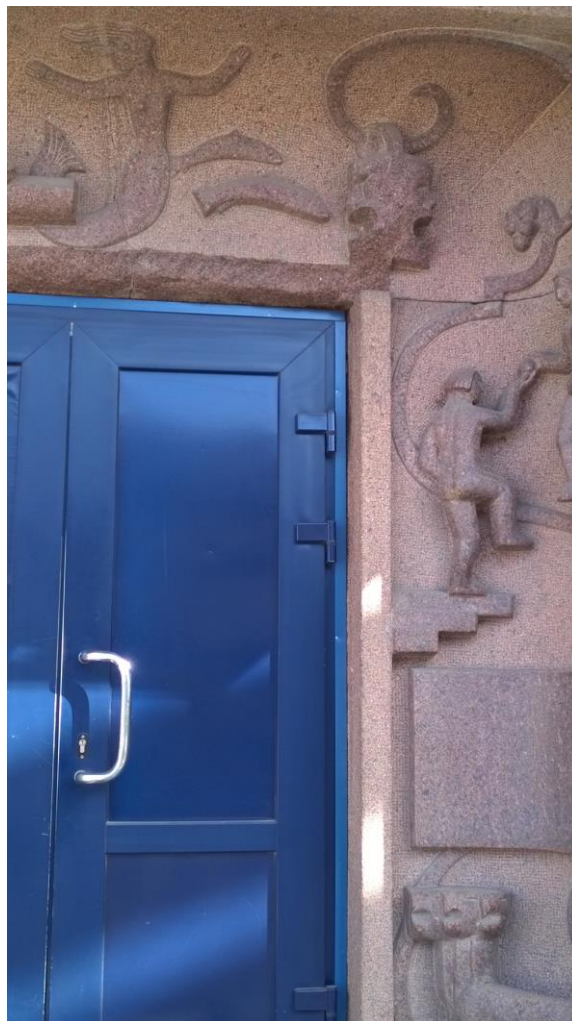

Tehtaiden pääkonttorin suunnitteli arkkitehti Uno Ullberg, valmistui 1924. Se paloi 1934, uusi valmistui 1936. Kuvat: Jääsken kuvakokoelma, Imatran kaupunginmuseo.

Enson virkailijakerho

Ullbergin jälkeen 1930-luvulla arkkitehdiksi tuli Väinö Vähäkallio. Virkailijakerhon ovea reunustavat Gunnar Finnen suunnittelemat kivireliefit. Kuva. Kirsi Juura

Enson virkailijakerho

Gunnar Finnen suunnittelemat kivireliefit Enson Virkailijakerhon pääoven ympärillä. Kuva: Kirsi Juura

Enson tehtaat
iltavalaistuksessa.
Kuva:
[finna.fi/Rafael Roos](http://finna.fi/Rafael_Roos)

Enso vuosiatoikse päin.

Näkymä Ensosta, Elka

Enson tori, Jääski-seuran arkisto, Imatran kaupunginmuseo

Enson tehtaiden huoltokonttori . Elka

Ensosta Tiiliruukin asuntoalueelta. Jääski-seuran kuva-arkisto, Imatran kaupunginmuseo.

Sosiaali- ja terveyden- huolto

Enson sairaalan synnytysosasto, Elka

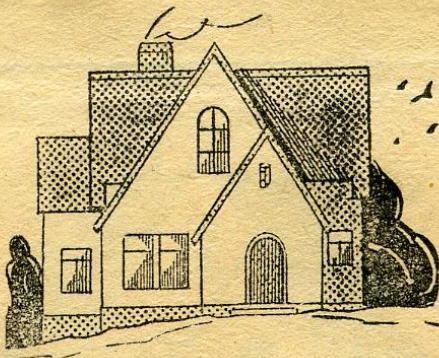
Yhtiön olympialaiset ja harrastukset

Tyttöjen juoksu Enso Gutzeitin järjestämissä kesäkisoissa, Elka

Enso-Gutzeitin järjestämät hiihtokisat, soittokunta ja poikien voimisteluryhmä. Kuvat Jääsken kuva-arkisto, Imatran kaupunginmuseon kuvakokoelmat

**RAKENTAKAA
PAREMMIN JA
HUOKEAMMALLA**

käyttäen

ENSONITIA

— lämmön- ja ääneneristyskykyynsä nähden taloudellisinta rakennusainetta, joka soveltuu mitä erilaisimpiin tarkoituksiin ja joka tukevuudellaan lujittaa varsinkin puurakennuksia — ja

ENSOPAHVIA

— kaikista rakennusaineista keveintä ja huokeinta, eristyskyvyltään 10 kertaa tehokkaampaa kuin tiili, ihanteellista kaikkiin tilapäisrakennelmiin, pieniin rakennuksiin, väliseiniin yms.

Verhoilkaa seinät

ENSOTAPETILLA

Voidaan kiinnittää minkälaiseen seinään tahansa ilman erityisiä esitöitä; ei repeile, koska se on kahteen suuntaan poimutettua; kestää yhtä kauan kuin talokin.

Pyytäkää tarjouksia ja käyttöohjeita!

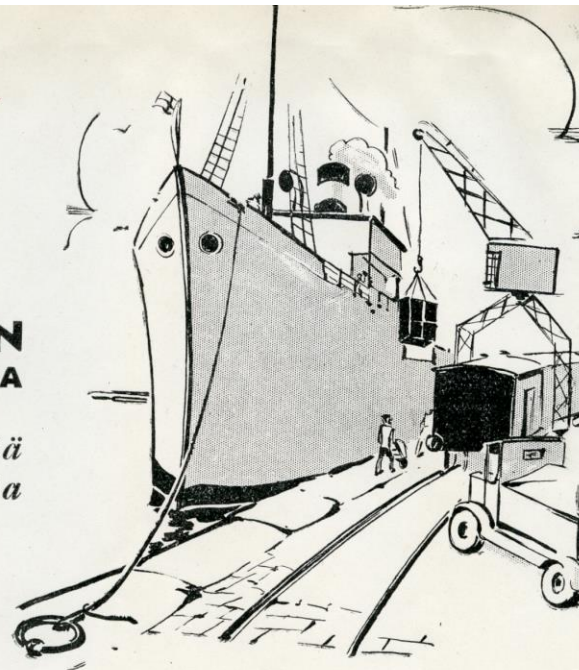
Enso-Gutzeit Osakeyhtiö.

Enson tehtaat, Enso.

**VIIPURIN SATAMAN
VIENTI ON 1.100.000 TONNIA**

*Meidän osuutemme siitä
on 170.000-200.000 tonnia*

Tästä määrästä muodostavat
melkoisen osan tunnetut rakennus- ja eristysaineemme

ENSONIT JA ENSOPAHVI

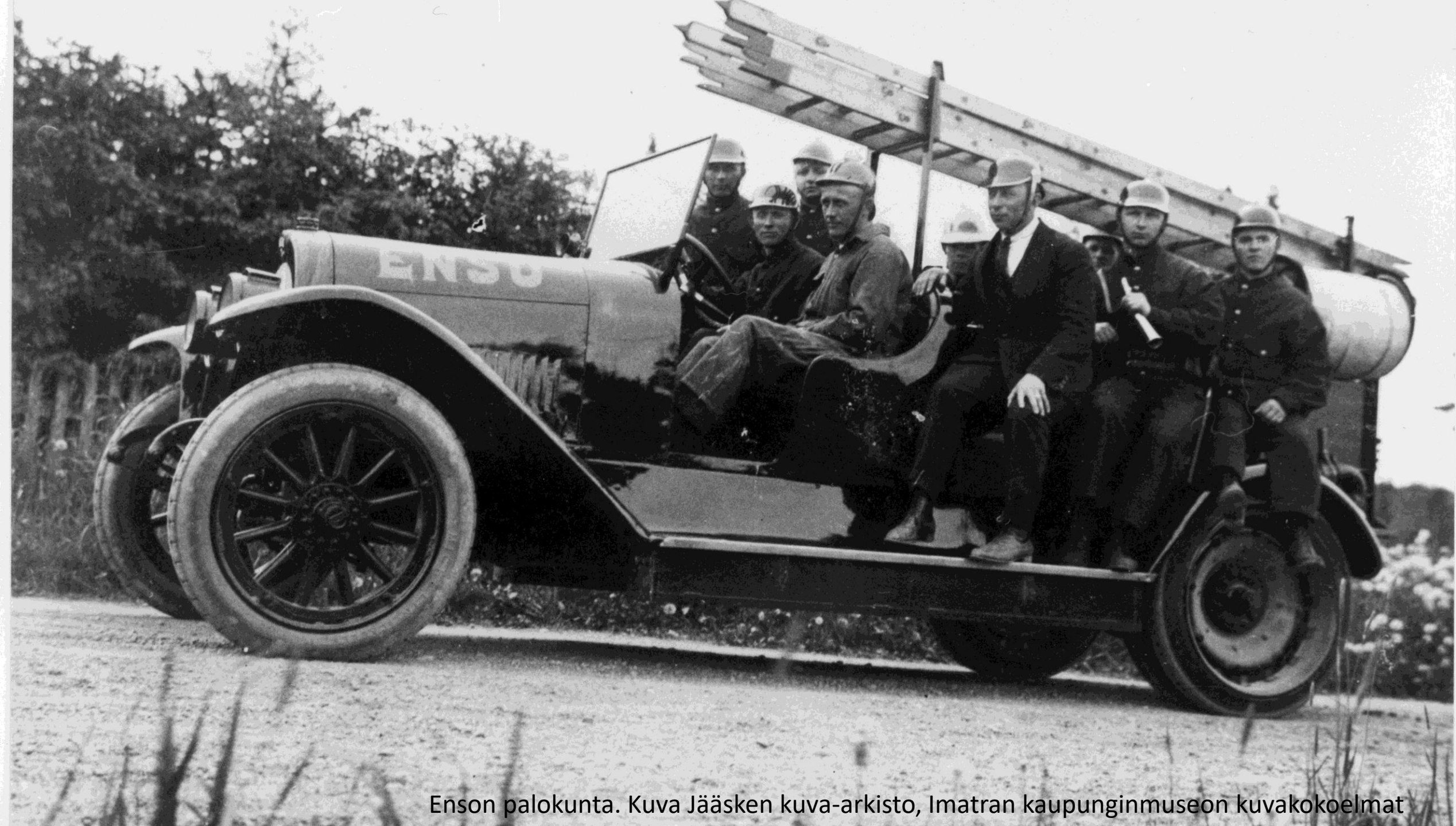
Suurin osa näiden kansainvälisesti kuuluisain valmisteidemme tuotannosta ostetaan ulkomaille, jossa niitä pidetään erinomaisen edullisina rakennusaineina, vaikka niistä siellä saadaan hinnanlisänä maksaa kalliit tullit ja rahdit. Kotimaassa nämä tuotteet ovat tietysti huomattavasti huokeampia ja täyttävätkin tehtävänsä taloudellisemmin kuin mitkään muut kaupassa olevat vastaavanlaatuiset valmisteet. Sitäpaitsi ovat niiden käyttömahdollisuudet melkein rajattomat — m.m. on moni purjehtija rakentanut niistä lauantaimajan saaristoon tai venevajan huvilalleen.

Paitsi niitä, vie yhtiö ulkomaille selluloosaa ja sahatavaraa — jotka ovatkin yhtiön päätuotteet sekä määrin että raha-arvoon nähden — sekä Ensopinkopahvia ja Ensotapettia, laatikkokartonkia ja kartonkilaatikoita, tärpähtiä, mäntysuopaa, mäntyöljyä, mäntyöljyvernissaa, kimröökkiä, pikeä ja puutervaa — joista viime mainituista monet tunnetaan erinomaisesti meikäläisten merenkulkijain ja purjehtijain keskuudessa.

ENSO - GUTZEIT OSAKEYHTIÖ

Lähde: Elka

Enson palokunta. Kuva Jääsken kuva-arkisto, Imatran kaupunginmuseon kuvakokoelmat

International Paper, Enson entinen pääkonttori. Kuva Kirsi Juura

1950 Svetogorsk.
Kuva Facebook

Svetogorskia 1960-luvulla. Kuva Facebook.

Svetogorskia 1960-luvulla. Kuva Facebook.

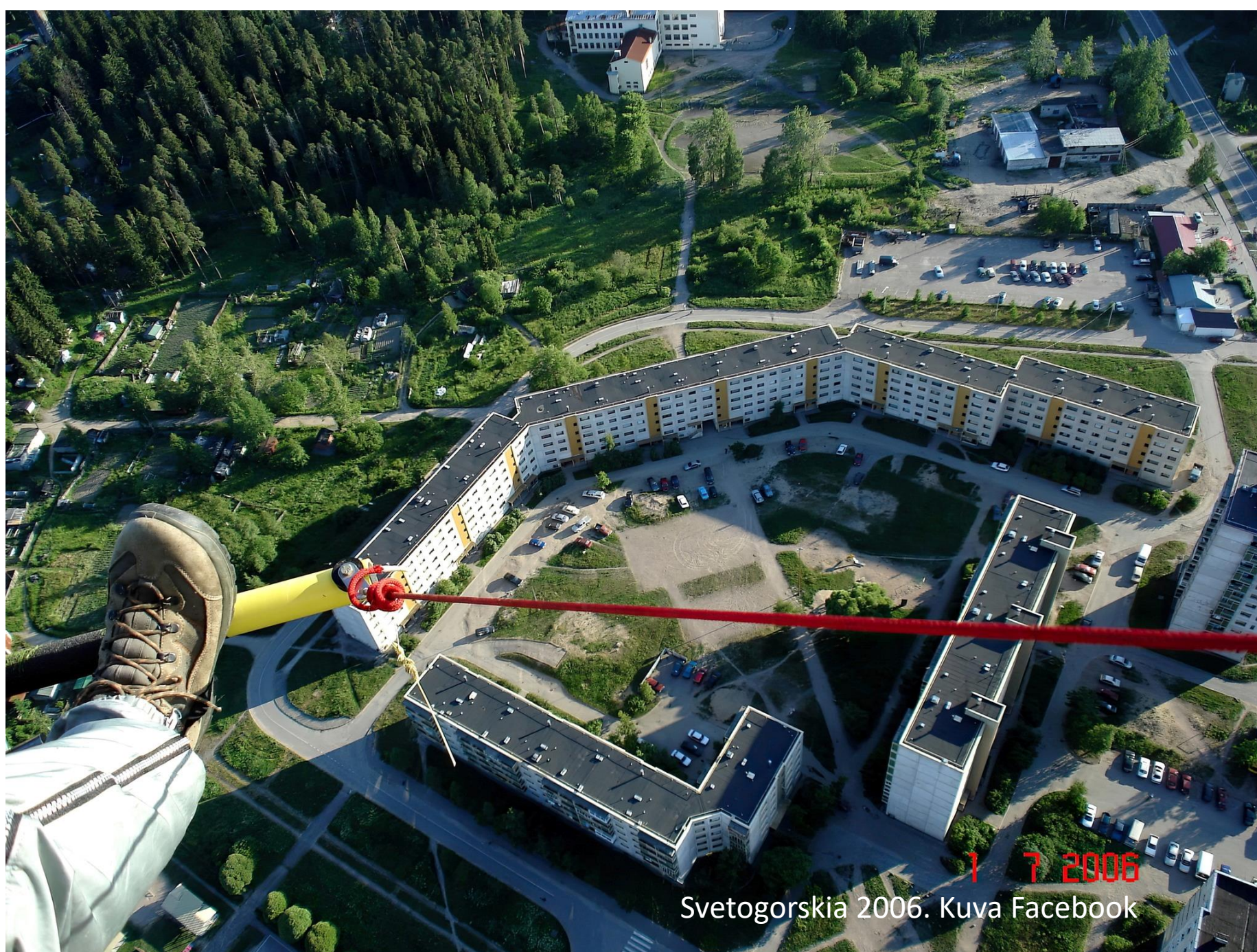
Svetogorskia 1970-luvulla. Kuva Facebook

Vastasmäen koulu 1960-luvulla, Kuva Jalmari Lankinen.

Vastasmäen koulu 2006, Kuva Facebook.

1 7 2006

Svetogorskia 2006. Kuva Facebook

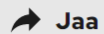
12 6 2006

Stora Enson ligniini voitti innovaatiopalkinnon – puu voi korvata fossiilisia raaka-aineita vaikka hiilikuiduissa

Stora Enson Sunilan sellutehdas Kotkassa on valmistanut ligniiniä teollisessa mittakaavassa vuodesta 2015 lähtien.

Jaa

Kuuntele

Stora Enso ja Tornator istuttavat tänä vuonna 14 miljoonaa uutta puuta suomalaismetsiin

24.5.2021 08:36:06 EEST | Stora Enso Metsä

Stora Enson ja Tornatorin metsänuudistustöissä huolehditaan miljoonien taimien pyrähtämisestä kasvuun. Jalostettujen taimien ja siementen ansiosta metsä kasvaa jopa 20 prosenttia nopeammin kuin luonnonmukaisesti syntyneet puut.

Stora Enson metsänistutuskausi täydessä vauhdissa: Yli 260 000 puuntaimea päivässä

14.5.2020 10:00:00 EEST | Stora Enso Metsä

Vuonna 2020 Stora Enson kautta päättyi yli 40 miljoonaa puuntaimea Suomen ja Ruotsin metsiin. Maiden eteläosissa istutuskausi käynnistyi jo huhtikuussa, mutta nyt toukokuussa puunistutuksissa on täysi vauhti päällä pohjoisemmassakin.

Lehtileikkeet: www.storaenso.com ja yle.fi

Oy **Tampella** Ab

Kuvat: Stora Enso

Rakentamisen ratkaisut

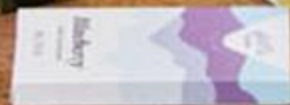

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Biomateriaali-innovaatiot

Pakkaukset

Anjalankosken ja Sunilan tehtaat tänään

Kiitos kuulijoille

Puun vuoro –näyttely Merikeskus Vellamossa, Kotkassa

